

'Ik vroeg kunstenaar Sandra Westgeest om een insect te maken van Red Bull-blikjes'

Ruud Deijkers

Foto Guido Benschop

Naast mijn werk als redacteur ben ik de Plandelman. Het werkwoord "plandelen" – hopelijk komt het in de *Van Dale* – heb ik afgeleid van *plogging*: de populaire trend om plastic zwerfafval op te ruimen tijdens het joggen. Hardlopen is niks voor mij, ik ben een wandelaar. En tijdens het wandelen kun je ook plastic oprapen: plandelen dus.

'Met de app *Litterati* houd je bij wat je vindt. De wikkeltjes van Anta Flu-pastilles, die makkelijk uit de jaszak waaien, prijken bovenaan op de wereld-

'De kever is geestig en een goede gespreksstarter'

wijde ranglijst. De fabrikant uit Rotterdam is overgestapt op wikkels van papier.

'De Utrechtse kunstenaar Sandra Westgeest transformeert frisdrankblikjes die ze voor haar deur vindt tot insecten. Van wegwerpartikelen maakt zij waardevolle kunst. Ze exposeert haar werk over de hele wereld.

'Ik vroeg haar om een insect te maken van Red Bull-blikjes, omdat ik die van alle blikjes het vaakst uit de natuur vis. Ze heeft een kever – de opruimer van de natuur – gemaakt: de zogenaemde *Lucanus Metabolismus*.

'Ik heb 450 euro voor de kever betaald. Iets wat achteloos is weggegooid, heeft nu dus grote waarde. Hij is geestig en een

MIJN AANKOOP

Kunstwerk van zwerfvuil
€ 450

ANTON DAMEN (52)
Journalist en tekstschrijver

goede gespreksstarter. Als ik het in de vensterbank zet, beginnen voorbijgangers erover. Dat is wat kunst moet doen.

'Het meeste zwerfafval is van plastic. Dat vergaat niet. Je vindt nu nog wikkels van Raider. Die chocoladereep heet al dertig jaar Twix. Het plastic dat wel verbrijzelt en verbleekt, verandert in microplastic dat schadelijk is voor vissen – denk aan de bekende "plastic soep" in zee – maar ook voor mensen.

'Natuurlijk moet je de superhelden-alias Plandelman met een knipoog nemen. Mijn missie is om anderen enthousiast te maken en samen het zwerfvuilprobleem op te lossen. Plandelaars krijgen veel duimpjes om-

hoog op straat. Iedereen vindt het fijn dat rotzooi wordt opgeruimd. Slechts twee keer bromde iemand dat de gemeente dat hoort te doen.

'In Utrecht, waar ik twintig jaar woonde voor ik naar het Gelderse Heveadorp verhuisde, heeft de gemeente grijpstokken uitgedeeld. Daar helpen nu ruim 4.500 bewoners mee met het oprapen van afval. Via WhatsApp-groepen worden afspraken gemaakt om samen te plandelen. Het wordt steeds normaler en dat is wat ik wil bereiken.

'Elke buurt heeft zijn eigen vuilvingerafdruk: in de keurige dorpen rond Heveadorp ligt opvallend veel kauwgom, veel meer dan in de stad. Daar heb je weer typische Albert Heijn To Go-, Red Bull- en McDonalds-buurtjes vol met lachgaspatronen, blikjes en bekers.'